

GIẤY BÀN

ĐỒNG PHÁP	NGOẠI QUỐC
Mỗi năm 1500	6 \$ 00
Mỗi tháng 1,50	1, 50
Mỗi tuần 1,50	2, 00

Hoa báo phải trả tiền trước.
Thư và mandat gửi cho M. TRẦN ĐÌNH-PHIÊN - Ai đăng quảng cáo việc riêng xin, thường nghị trước.

Chức nhiệm kiêm Chủ bút
HUYỀN - THỐC - KHÁNG

Quản lý
TRẦN ĐÌNH-PHIÊN

LA VOIX DU PEUPLE

Mỗi tuần xuất bản hai kỳ thứ tư và thứ bảy

BẢO QUẢN
Đường Đông-Ba, Huế

Giấy thép số 62
Giấy thép TIẾNG DÂN - Huế
Hộp thư số 31

TIẾNG-DÂN

啟

民

Đời người là phải
chiến-dấu luôn, mà
các thương-tích chỉ
có triết-học là thuốc
cao dần khỏi được.
(Voltaire)

NGƯỜI ĐỊNH HƠN TRỜI

(Những trận chiến thắng của loài người
đánh với Tạo-vật).

Trời đất sinh vật, loài người là thiêng hơn qui hơn mà số đời là thiêng và qui là vì biết học khôn, biết dùng sức, biết hợp bầy, động giả nguy cái thiên-nhiên mà làm cho đồng loại mình tránh khỏi cái họa hại và thêm đường hạnh phúc. Người Âu nói rằng : « Khoa học, công phu và tư bản là ba cái sức-mạnh đánh hơn được Tạo vật ».

Thật thế, cứ như nhà địa-chất-học khảo sát thì từ đời thượng cổ cho đến ngày nay, vẫn nhiều thứ động vật ngày xưa to lớn mạnh bạo mà bây giờ trên mặt đất không còn có giống sót ; còn về loài người, trừ ra một phần, thật ngu thật xuẩn, không đủ sức tự-vệ, phải bị tiêu diệt, ngoài ra đời hình biến tướng, có thêm mà không bớt, có tới mà không lui, những nhà nhân-loại-học đã óm cái lo xa : ngày sau trên mặt địa cầu này sẽ không còn chỗ mà dung cho hết.

Than ôi ! giờ rung sét đánh, nước ngập lửa hừng, bề cách sống ngắn, núi lở đất sụp, một phen hoa-đậu, hao biết bao nhiêu người, một phen dịch tả, hao biết bao nhiêu người, họa gió tai bay, phương này cách này, những ngon đất ác của bác Tạo giả kia sấm sấm chực hờ, để hành hạ loài chúng ta, rõ là một tay đào đẽ, đáng ghê gớm thật ! đáng kinh hãi thật ! Thế mà loài người đã chịu thua đầu, lấy trí khôn làm tham mưu, lấy sức bền làm tướng mạnh, lấy tư bản chung cùng nhau làm binh làm lính, đào sông dời núi, lấp bể và trời, không những không chịu thua mà lại làm cho những vật-liệu tự nhiên trong trời đất, nào điện, nào quang, nào nước, nào lửa đều phải hàng phục mà cung cấp cho mình dùng. Nay xét trong bộ lịch sử loài người đánh với Tạo vật, biết bao nhiêu là trận mà như là từ khi khoa học Âu châu phát minh cho đến ngày nay, những trận vinh dự đó (như đào kênh Suez, đặt giấy thép biển v.v.) không trôi một giọt máu mà có công với loài người, thư báo-tiếp chạy khắp cả hoàn cầu, kén tàu-khải vàng lòng trong thế giới, bia kỷ-công truyền đến muôn vạn ức triệu đời về sau mà không khi nào mòn, sáu sắc thay cái trí khôn của loài người ! mạnh mẽ thay cái sức bền của loài người !

Câu tôi nói đó, người mình nghe qua, chắc có kẻ hiểu lầm rằng đã là loài người, ai cũng như thế, người mình cũng đứng vào hàng đó, Than ôi ! có đâu !

Hiện loài người trong thế giới, chia làm hai bậc ; một là văn minh, một là dã-man ; hai đường cách xa nhau không biết bao nhiêu, mà nguyên tự trong tâm lý thì một đều khác nhau hẳn : là một đường thì cứ hết sức người mà không lo việc người. Không đồ cho trời nên chắc ở nơi mình, một mình không thành, kỳ cho anh em, đời mình không thành, kỳ cho con cháu, óm một cái tư tưởng cao xa, làm một cái công trình to tát, đầu cho đá nát vàng phai, biển bồi nổi lở mà chưa đạt được cái mục đích thì trọn đời theo đuổi mà không thôi, ấy những trận chiến công nói trên là chính tại chỗ đó. Cứ qui cho trời thì lại khác thế, lợi hại họa phúc ; trăm việc cũng phủ có từng trên, trách vọng nơi trời đến nghìn phần muôn phần, mà trách vọng nơi mình không đầy một mây, công việc chưa động đến mà trước đã ngã lòng, trở lực còn ở đầu mà trước đã lùn chi, đầu cho hăng hái mạnh bạo, cũng chỉ trong một lúc tạm thời, mà vì có chữ Trời in vào trong óc đã mấy mươi đời, tư tưởng Trời đóng lại mà không cho mở mang, công việc Trời ngăn lại mà không cho tấn tới, thế giới rộng như thế, công nghiệp của loài người vì đại như thế, mà tự mình xem ra gần như bốn mặt núi sông, từ bề sông gió, bác Tạo kia thủ hiểm ghen ghét riêng chi mà không cho cự-cây chút nào ? Tự nghĩ ta có câu : « Bón ba chẳng qua thời vận », lại có câu : « chạy trời tránh nắng » thật là tiêu biểu cho tánh chất « Qui cho Trời ». Ấy hai bên tâm lý khác nhau thế, đồng bào ta thử nghĩ xem dân tộc ta đứng vào hàng nào thì đủ rõ những trận chiến thắng nói trên, ta thật chưa mong tưởng đến nơi, mà nên lấy làm gương, đừng có sửa đổi dần dần cái tâm lý « Qui cho Trời » thì ngày sau hoặc có may mà phát có rung trống theo dõi trong trận chiến thắng đó chăng.

Minh-Vân

VẬN VĂN

Đề Tiếng-dân

Hội gặp xa-thơ giữa đại-dòng,
Tiếng-dân ra hiện giữa kỳ-trung.
Trong mười ba tỉnh cận Nam-Bắc
Ngoài sáu trăm muôn giống Lạc-Hùng

Đền Ấp rặng soi trời-đất cũ

Chung Âu khu vực động nước non

Văn-minh sẵn bước hè lần tới

Tiếng dậy dân-quyền sấm cội dòng.

Trác-viên cư sĩ Nguyễn-Thường-Vân

Trung kỳ sáu triệu thủa lòng trông,

Mừng báo Tiếng-Dân mới lọt lòng,

Tiếng tiếng vang đường hơi sấm

[đầy]

Dân dân soi tỏ bóng gương trong

Chen vào nay đã cùng Nam-Bắc

Rõ mắt sau này với núi sông

Đẽ mượn san sau trường thọ mới,

Ngàn thu rặng về đời Tiên-Rừng.

Hv Quàng,

Vịnh hoa nở gặp gió mà

không tan

Một trận cuồng-phong thổi khắp

[nơi]

Ngõ là hoa rụng hóa hoa cười

Trong cơn gió lốc nhành không

[chuyển]

Giữa lúc phong lôi nhĩ chúng rời :

Mặt phản càn xanh màu phấn

[trắng]

Lóng son thêm được lấm son

[ngời]

Hồng nhan ai đó đây xin nhâm :

Đầu gặp phong trần dạ chờ lời.

N. Ph.

Nghe Tiếng dân cảm tác

I

Tiếng gi vang giầy khắp trong

[ngồi]

À « Tiếng-dân » ta gọi giống nói,

Long óc như kêu hồn lính dậy.

Giết mình thoát mở mắt ra coi,

Chuyển trời động đất ba hồi trống.

Tách gió tan mây mây giông còi.

Các bọn đồng bào đương ngưng cổ,

Yêu nhau không để ngậm thính

[hoài]

II

Ái ru mà lại ngủ cho người

Dương mắt xem chơi cái sự đời,

Dạng dục bằng khuôn tâm rút ruột,

Lời vàng thỏ-thế vách nghiêng tai,

Cuộc cờ lữ nước khôn lui tới,

Chén rượu tiêu sầu dở lĩnh say,

Nghe « Tiếng-dân » kêu hồn lính

[quốc]

Hồ hào đầu bạn khắp đồng lữ,

PHẠM-XUÂN-HIỆN

TẠP-LOẠI

Haiphong lược-khảo

Trước khi muốn biết thì sự một địa-phương nào, hay một tỉnh-thành nào, thì nên xem xét địa thế dân cư, nhân tâm phong tục của một xứ đó ; rồi sau xem đến công việc ấy ra hàng ngày mới có thể phân đoán không nhầm được.

Haiphong là một chỗ đô-hội, công việc xảy ra hàng ngày không phải là ít, mà cũng có việc làm cho đồng bào phải chú ý lưu tâm. Nhưng muốn cho biết những người cũng những việc ở Haiphong nghĩa là

muốn cho, biết được Hải-phòng cho xác thực trước hết phải biết những yếu điểm mà kỳ giả sẽ kể ra sau này :

I Lịch-sử

Cửa Cấm sông êm, vườn Gia mưa nhơn, Hải-phòng xưa là đất An-Biên, là một nơi gây dựng bởi một tay bà nữ-anh-hùng « Lê-thị-Châu » làm đại-tướng giúp hai bà Trưng đuổi quân Tàu thu phục hơn sáu mươi thành cho nước nhà thuở trước.

Người Việt-Nam ta tự lập một ngày một dòng, sông bể Tây tràn vào một ngày một mới. Đến năm Tự-Đức thứ 27 (1874) mở ra làm thành-phố, mà mảnh đất ven bể có cái tên mới là đất nhượng-địa, theo luật phép mới, có quan Đốc-ly làm đầu. Từ đó khách buôn bốn phương họp lại, các xưởng công nghệ dựng thêm nhiều, thành phố lại theo đó mà thêm phiên hoa.

Đến năm 1925 thành phố Haiphong lại mở rộng ra nhiều, lấy các làng gần châu thành như làng Hàng-Kênh, Đông-Khê, Lạc-Viên, An-Dương, Vĩnh-Niệm sáp nhập, so vào diện tích cũ to gấp bốn năm phần. Sau năm 1927 này diện-tích Hải-phòng còn to mãi ra đến thế nào thì chưa rõ. Nhưng cứ xem hiện tình, thì nước non vẫn nước non nhà, nhìn phong cảnh cũ nay đã khác xa, mà mới mong lại thêm một nghĩ.

II Hình-thế

Haiphong ở về phía Đông-Nam xứ Bắc-kỳ, phía Nam và phía Đông giáp địa phận huyện Hải-An, về tỉnh Kiến-An, cách Bắc-Sơn 24 kilômétres, cách tỉnh-lý Kiến-An 15 kilômétres, cách Hanoi 102 kilômétres. Trong địa thành phố có con sông Tam-Bạc chảy quanh thành ra một nơi đỗ tàu và thuyền rất tiện, rồi lại chảy ra sông Cấm, học ba mặt của vùng Hạ-lý, với khúc sông Hạ-lý làm vòng Hạ-lý gần thành một cái cù lao. Trước đảo sông « Bonnal » (Vạn-Uc) tự đầu sông Tam-Bạc ra Cửa-Cấm, nghĩa là chạy ngang qua tỉnh, nhưng nay lại lấp đi ba phần làm vườn hoa, sân dã quần, hoặc hai từng, coi như trại lính để tiện việc cho thuê. Địa điểm ở vào một mặt bể, nên ít người qua lại, không đóng đức như Hanoi là nơi trung-tâm-diễn được.

III Đường giao thông

Đường xe lửa đi Hanoi một ngày bốn chuyến, ba chuyến chính và một chuyến phụ, còn các chuyến chở hàng thì không nhất định, qua tỉnh Hải-dương và địa phận Hưng-Yên, Bắc-Ninh rồi liên tiếp với đường Vạn-Nam, đường Lạng Sơn và Bến-thủy. Đường thủy nhờ con sông Thái-bình thông ra vịnh Bắc-kỳ, một ngã đi Quảng-yên, Hồng-gay, Moncay, (Hải-Ninh) ; một ngã đi Phả-lại, Bắc-Giang và Bắc-Chau ; một ngã đi Ninh-Giang, Nam-Dịnh. Đường bộ một hàng chạy Quán-Ci Âu-Vân, Thượng hải, Hồng công ; một hàng chạy Vinh, Tourane, Qui Nhơn, Saigon.

Nhiều khi có tàu chạy thẳng sang Pháp, sang Nhật, và thường có tàu các nước đến du lịch, cũng đến ở Hải-cảng cả. Có 6-10 chỗ khách đi Kiến-An, đi Bắc-Sơn, đi Cẩm-Phả, đi Uông-Bí và đi Hanoi.

Nói tóm lại thì đường giao thông đường thủy, đường bộ đều tiện.

IV Phong cảnh

Haiphong là một thành phố mới lập, trừ một phố khách là cũ, nên đường phố chật hẹp, còn ngoài ra đều phố mới, đường rất rộng, hai bên hè có lát gạch Bát-tràng, trồng cây, coi rất ngoạn mục, cách tỉnh độ 3 kilômétres có cầu Giáo và vườn Bách thú, địa tỉnh có đền Nghê « An-Biên » là nơi cổ miếu vị nữ-anh-hùng (Lê-thị-Châu) mới trùng tu rất tráng lệ, có đôi câu đối :

Nam thiên để dang thần liên nữ.

Bắc địa tâm hàn quốc thước ông.

Về địa phận làng Hàng-Kênh có miếu ông Vũ-tri-Thắng là người làng giúp đức Trần-hưng-Đạo đánh quân Nguyên ở sông Bạch-đăng, ngoài cửa miếu có chòm đá hơn hai mươi gốc, mà không rõ gốc chính là đâu. Làng Vĩnh-Niệm có lâu và miếu đức thành Niệm họ Phạm tên Thánh tên chữ Từ-Nghị, là danh-tướng nhà Lê đem quân sang Tàu định đời lại Lương-Quảng.

Có chùa Dư-hàng thờ vị tam-tổ ở Yên-tử, phong cảnh rất u tình, sự cụ Trần-vân-Chi mới trùng tu lại rất đẹp. Khách du quan qua lại, phần thì xem bể bể bao la, tàu to tuyền lớn, phần thì đi tìm các danh lam cổ tích cũng đủ làm một nơi phong cảnh hữu tình.

KIM-QUAN
(Còn nữa)

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG KỲ HUẾ

Hạch lấy học sanh vào lớp Sư phạm

Sáng hôm 5 Septembre, tại trường Đông ba đã mở kỳ hạch lấy học sanh vào lớp Sư Phạm. Có 29 người ứng hạch, đều được vào học ; khẩu văn cả ; đến hôm 7 Septembre này, hội đồng điểm dạy xong, có 25 cậu dự tuyển.

Xin có lời mừng các cậu, và khuyên các cậu học hành chăm chỉ ngoài những bài học hải làm, các cậu còn phải trau dồi tư cách, huấn luyện tinh thần, để sau này ra gánh lấy trách nhiệm dạy dỗ con em, cho xứng đáng là những tay mô phạm.

Kỳ-sơn

Đốt nhà để tẩy uế

Vì bệnh dịch tả phát lan ra ở thành phố Huế, nhà nước muốn giữ cho khỏi truyền nhiễm ra mãi, nên chiều hôm 6 Septembre có cấm có đến bắt đốt mấy cái nhà tranh đã có người chết về bệnh thời khí, tại xóm gần nhà Tề-san, thuộc về làng Đệ Nhất. Buổi sớm hôm 7 Septembre, quan thầy thuốc cùng mấy người cảnh sát còn đến khám bệnh nữa, nghe nói hen cho mấy nhà đã có người mắc bệnh tả trong một tuần lễ nữa phải dọn đi nơi khác, để nhà không lại đó để đốt. Nhân dân ở đó chạy theo van k óc, xin đóng đối.

Nhà nước làm vậy cũng là sự bất đắc dĩ, tuy về phương diện cá nhân chẳng khỏi có phần thiệt hại, nhưng về phương diện xã hội, thì không làm vậy không được. Có một điều, là các người có trách nhiệm nên lưu-tâm cần thận, xét rõ nhà nào

có thật nên đốt sẽ đốt, kéo e có nhà bị đốt oan, cực khổ cho dân lắm. Nếu chính sách hay mà thì hành dõ, thì chỉ cho khỏi lời dân ta oán !

Kỳ-sơn

Đời sang Tàu

Ngày năm ngoài có nghị định quan Toàn quyền chọn bổ một người giáo học lục hạng trở lên sang làm đốc giáo trường Pháp Việt ở Thượng hải (Trung hoa) nguyệt bổng 140\$ có nhà ở đền thấp sản sang.

Cả Đồng đương có 6 ông giáo nộp đơn ứng tuyển, nay ông Nguyễn Văn Xước, giáo học Trung kỳ, làm thư ký ở nhà Học chánh được trúng tuyển.

Trước khi ông Xước lên đường (8 Septembre) ông Nguyễn Văn là người yêu nhân ở nhà Học chánh, đặt tiệc Champagne mừng ông, có đủ cả viên chức tổng sự ở nhà Học chánh đến dự tiệc.

Thế là ông Xước sẽ sang dạy học bên Tàu, mong rằng ông sẽ làm thế nào cho hiển danh cái nền mô phạm của nước mình đối với Ngoại quốc.

THANH-HÓA

Cái chết khả nghi

Vào quãng gần kilômétre số 15 con đường cái quan Thanh hóa phủ Thiệu, thuộc xã Trà sơn, về phía ruộng bên tay mặt, có một cái mộ mới vun đắp rất sơ sài, trước mộ có mấy hàng chữ nho viết vào một thanh tre quét với trắng tiêu yết rằng : « Đây là mộ một người dân ông, độ 40 tuổi chết ở đây hồi cuối 3 giờ hôm 20 tháng 7 Annam, đã tang, ai là thân nhân xin tới mà nhận mả. Thấy ấy người to béo đầy da, nước da hung hung đen, đầu tóc bù sù, không râu, quần áo cu li, lúc chết có 1 cái xe cao xu để trên đệ đường cái ».

Xem tiêu yết thì ai cũng đoán là một người phu xe cao xu chết đó, nhưng chết về các gì, đau má chết hay bị đánh mà chết thì điều đó chưa rõ.

Hôm 21 quan-phủ Thiệu-Hóa đến khám tử-thi, thì thấy mồm và mũi có cơm sặc ra, còn tai, mắt, mũi, miệng đều đỏ máu cả ; mặt và mình sặc sẩm đen lại. Khám thấy hình dạng bề ngoài như thế, chưa biết quan sẽ cho là bệnh gì, hoặc vì có gì mà tên ấy chết.

Hỏi ra thì tên phu xe chết đó là cụ Lành, người làng Đại-Hội phủ Thiệu-Hóa, mới làm nghề xe kéo.

Hôm 20 tháng 7 Annam, 2 vợ chồng ông Débitant phủ Thiệu tên là Vương-Tĩnh thuê 2 xe cao-xu từ Thanh-hóa đi Thiệu-Hóa, mỗi xe độ 70. Hai tên phu xe ấy kéo vợ chồng ông Tĩnh đến khoảng km. số 2 thì lại đổi 2 tên cu-li khác kéo thay. Mỗi tên phu xe kéo lại có độ 40 một xe. Tên xe đi cho ông Tĩnh là Lành, tên đi cho vợ y là Mào. Tên Mào kéo xe đã lâu năm nên chạy được nhanh, còn tên Lành chưa sành nghề, nên chạy không được. Ông Tĩnh xưa nay vốn có tính ngời xe là bắt phu xe phải chạy thật nhanh, mấy tên phu xe biết ông đều có y kiệp sợ không muốn kéo, vì hơi một tý là ông đánh tát. Hôm đó lại bị giới nằng quá, tên Lành không thể chạy được, xe ông cứ lết dẹt đi sau. Không biết vì lý gì đến gần kilômétre 15 tên Lành bỏ xe cạnh đường và chết ở đấy, còn ông Tĩnh đi xe khác về phủ Thiệu

COMPATRIOTES VISITEZ LA PHARMACIE PHAM-DOAN-DIEM A TOURANE

ÁU-MỸ

PHÁP

Pháp một Nga (tin Paris 5 Septem-
bre). Đại sứ P.áp ở Moscow là M.
Herbette vừa rời một phái kháng
vội chánh phủ Xô-viết về việc Đại-
sứ Nga ở Paris thì Đại sứ Nga là M.
Rakowski công bố một đạo công điệp
để biện minh rằng Đại biểu Nga
không khi nào tổ chức và vận động
phản loạn ở nước Pháp là một nước
giao thiệp với Nga theo sự hòa bình.

Các báo Pháp bình phẩm đạo
công điệp ấy nhiều lắm. Họ chắc
ràng Đại sứ Nga không ở Paris lâu
nữa. Có tin rằng ông Briand lấy lời
biện minh của Ngoại giao bộ trưởng
Nga là M. Tchitcherine làm thỏa ý,
nhưng chánh phủ Nga phải tự định
xem có nên triệu hồi M. Rakowski
hay không.

(Arip)

ANH

Anh đối với Đức. — Báo Times
khuyến khích nên cần thận chờ để
cho nước Đức mở nhiều cuộc công
thải quả, việc hoàn các trái khoán
Ấy làm cho nước Đức lại khó nộp
bồi khoản. Báo ấy lại nói mấy nhà
phát hành trái khoán ở London
và ở Mỹ nên hiểu rằng nước Đức
phải nộp bồi khoản, trước khi
hoàn các trái k. oản mới để củ vào
sự khẩn nhu trong nước, mà các
sự khẩn nhu ấy đang lẽ phải lấy
tiền trong nước mà chi.

(Arip)

THỤY-SI

Hội Liên-quốc. — Kỳ hội đồng
thứ tám bởi Liên-quốc đã họp buổi
sớm ngày 5 Septembre là ngày thứ
hai đầu tháng Septembre (theo kỳ
hạn thường). Đại biểu nước Uruguay
(Nam Mỹ) là M. Guani được 24
phiếu cử làm Hội trưởng, đối với
21 phiếu của Đại biểu Áo là M.
Mensdorff-Pouilly. M. Guani cảm
ơn Hội đồng và lấy làm trân trọng
cái đầu Đại biểu Nam Mỹ được cử
làm Hội trưởng lần này nữa là 3 lần.

(Arip)

NGA

Theo các báo ở Helsingfors (Fin-
lande) thì chánh phủ Xô-viết đã di-
động ra Lenigrad và Crimée 34 lớp
học quân trừ bị và một thêm 700.000
người để đem thảo-luyện.

Hàng thông tin « Tass » kháng
ngôn về tin Statue (là thông-lịch
xô-viết) bằng long dem các dấu yêu
cầu của các Công-ty đầu hóa các
nước mà «trình với một Hội-dồng
trọng tại do liên-quốc tổ-chức.

(Arip)

THỎ-NHI-KỲ

Trong cuộc tuyển cử Quốc-dân hội
ngày mới rồi, các người ủng cử về
phái Bình-dân được thắng lợi.

(Arip)

HOA-KỲ

Chánh-phủ đạo Đại-sứ Mỹ tại
Pháp nên mau mau diển đình cho
rong tờ thương ước Pháp-Mỹ.
M. Claudel đại-sứ Pháp đã tới
New York. Các báo đến phỏng vấn thì
ông nói tin đồn rằng nay mai nước
Pháp định mở một số công thái
100 triệu đồng là tin đồn sai.

(Arip)

CÁC QUÍ KHÁCH TỚI ĐÔNG-HỚI

Cứ tới nhà Nhattan-khách-sạn
mới mở gần Hôtel tây thì có phòng
ăn, phòng chá, phòng ngủ và
bường tắm, rất vệ sinh và cần
thận.

NGUYEN-VAN-THONG

DIT TAN-THANH
Faifoo Annam

Entreprise des travaux en Annam
TRANSPORT D'AUTOMOBILE
LIBRAIRIE CHRONIQUE EPICERIE CHAPILLERIE

Bảo lãnh cửa nhà và kiểu lương
đạo lộ.
Huấn bán tạp hóa và cho thuê
xe điện.

帳對喜孝
CỬA HÀNG THÊU DÁN ĐỒI-
TRƯỜNG TỌ NHẤT Ở HUẾ
順成隆喜永中
化 VINH-THANH 號
ANNAM - Rue Gia-Long - HUẾ

Kiểu đẹp, chữ tốt, làm cẩn thận
và đúng ben.
Bán tạp hóa: Guốc kinh, Pháo Việt
Nam v. v. Bán hạ giẻ hơn mọi nơi.

BỆNH QUI ĐÀ CÓ THUỐC TIỀN

Nếu ai mắc phải bệnh lệ hay dương mai
mà đã uống khắp nơi rồi mà không khỏi
và rất hết nọc, hãy dùng đến thuốc của
bản hiệu bệnh này thế nào cũng phải
khỏi và rất hết nọc mà không hại đường sinh
dục và thần thể vẫn khỏe mạnh như
thường. Hai môn thuốc này hiện đã nổi
danh tiếng xưa nay, họ ai dùng rồi cũng
khỏi và chữa cho bản hiệu chế được hai
thứ thuốc rất là thần hiệu như vậy.
Thuốc liều 1 \$ 60 một hộp, đường-mai 2 \$ 00
một lọ. Bản hiệu gửi thư hỏa giao ngân
rất chóng và cẩn thận.

HOÀNG-VÂN-ÁP
67 phố Ninh-sá Bắc-Ninh

HIỆU HƯƠNG-KỲ PHOTO

84 Rue Jules - Ferry Hanoi

Chụp ảnh mỹ-thuật và ảnh
trăng men, bán các thứ máy
ảnh, kính, giấy, thuốc ảnh và
các đồ dùng về việc làm ảnh,
lại bán các thứ đèn manchon,
các quý-khách ông nào muốn
mua thứ gì xin cứ viết thư
về lấy (catalogue) quyền
mẫu hàng, bản hiệu xin gửi
lặng ngay, không phải trả
tiền.

LIÊN-THÀNH

ĐÔNG-PHÁP-SAN-VẬT

Cổ-phần hữu hạn Công-ty.
Tư-bản 133.500\$00

Tổng Cục tại Saigon

Phân Cục: { Phan-thiết
Mũi-né

Phòng phân phát { Khách-hội (Sài-gòn)
báo nghiên: { Thành-Đức (Phan-thiết)

Xưởng chế tạo { Khách-hội (Sài-gòn)
Đức-Thắng (Phan-thiết),
Hưng-long (Phan-thiết),
An-hải (Phú-hải),
Hải-Tân (Phan-rì),
Khánh-thiện (Mũi-né)

Phòng nghỉ Thành-Đức (Phan-thiết)

Công ty thành lập đã ngót 20 năm, chuyên
nghề chế tạo và bán nước mắm, nước mắm
ngon lành, hợp pháp vệ sinh, đóng luật
nhà nước, đồng nhân chiến cổ, xin nhận
rủ nhận hiệu tam sắc Liên-Thành.

Phòng nghỉ thì rộng rãi mát mẻ, rất
thích cho khách du lịch.

VIỆT-NAM DƯỢC-PHÒNG

PHAM-DOAN-DIEM

Tổ-nghiep trường Y-khoa Hanoi

Nguyễn Bảo-chế viên số 7-15 Annam

HIỆU CHÍNH: TOURANE, ANNAM

Đến ngày 22 Aout này thì nhà Việt-nam
dược-phòng của M. Pham-doan-Diem sẽ
khởi trương, có đủ các thứ thuốc ở Tây
về và nhiều thuốc tự chế-nhiên bảo-chế
lấy.

Xin quý khách chú-ý và chiếu cố đến
cho.

CÁO-BẠCH

Kính trình các quý Khách Bản-hiệu tôi bán thuốc lá xa gần
trong ba xứ: Trung, Nam, Bắc Kỳ ta, đã được nhiều các quý-
Khách ngợi khen.

Bản hiệu tôi có nhiều hạng thuốc lá mọc xuân chưa bỏ và
lâm xuân bỏ rồi; bán buôn và bán lẻ giá tính rất hạ.

Nếu các ngài có lòng chiều cổ muốn lấy mẫu thuốc và hỏi giá
tiền xin cứ viết thư đến Bản hiệu, Bản hiệu sẽ trả lời ngay.

Ngài nào muốn mua gửi tiền trước, hay là gửi cách « Lĩnh
hóa giao ngân » (Contre-Remboursement) cũng được.

Chủ nhân kính cáo
NGUYỄN-TRUNG-KHẮC DIT THÁI-LAI
103, Rue du Cuivre, 103
À NAM-ĐÌNH

Tại châu thành Mytho (Nam-Kỳ) có Nhà Thuốc Tây

PHARMACIE NGUYỄN - VAN - TRI

SÁNG	1. Đó là nơi rất xứng đáng cho Đồng-bào tới lui giao thiệp vì tại đó có bán si và bán cả đủ các thứ thuốc Tây, y như các Đại-Dược-Phòng Langya & Saigon vậy.	ĐU
CHỮA	2. Là nơi đáng cho đồng-bào tin cậy, vì ông chủ nhà thuốc này là Bảo-tá sư có bằng cấp chuyên môn về nghề bào chế, đã có làm việc tại kho thuốc của Nhà-nước ở Chợ-quán lâu năm, nay đích thân người đứng coi BẢO-CHẾ CÁC THUỐC DUYỆC-LIỀU Y THEO TOA QUAN THIỆT.	NGƯA
TRÂM	3. Là nơi đồng-bào sẽ vui lòng tại vọng, vì ông NGUYỄN- VAN-TRI là người Annam, tánh tình vui vẻ, biết tiếp vật đại nhơn, cử chỉ khoan hòa, việc mua bán rất thật thà ngay thẳng. ĐỒNG-BẢO / MUỐN HỎI THĂM CÁCH DÙNG THUỐC MÈN ĐÔNG-SẮNG LÔNG ĐÁP TỰ.	MUON
NGÂN	4. Ấy là một ngôi hàng mà đồng-bào ta nên chiếu cố bày và giúp cho đường thương mại của Annam minh, đáng để làm gương cho đoàn hậu tấn.	MỘT
ĐẠI		ĐINH
THUỐC		PHONG
LÀ		KỲ

XIN CON HÙNG CHÁU LẠC, HẸY NHƯ GIỐNG LẠC HÙNG !

Tiêng đồn vang.

Đi đến đâu cũng nghe thấy tiếng
hạ đồn vang về mấy thứ thuốc của
Hiệu chính Từ-ngọc-Liên 46 rue
Principale à Dapeau và chỉ điểm
Từ-ngọc-Liên 74 rue Tiénisin à
Hanoi.

Nhất là những thuốc cam tré như
là: «Hóa-trùng phi nhĩ tá» n. 11
giá 0 p. 40 để trị các chứng cam
túrt, cam run, di sớng phần, là cửrt
tanh, to bụng ăn không tiêu, gây
côm, chỉ dùng 1 lọ thì sạch cam,
khởi tré ăn được mà trở nên khỏe
mạnh. Thứ hai đến thuốc Ho
tré con n. 1 giá 0 p. 35 rú tré ho
nặng đến đâu cũng khỏi. — Thứ
ba đến thuốc lý n. 5 giá 0 p. 48 bất
kỳ già trẻ ru bệnh kinh niên chỉ
dùng 1 lọ là khỏi hẳn. — Thứ tư
đến rượu bđ n. 2 để trị các chứng

té bại dan xương thì thánh lâm,
rượu này các ông bà già dùng thì
khỏe lạ giá 2p.00. — Bản hiệu lại
có thứ thuốc ghê chữa rất giản dị
giá 0 p. 10. Còn 2 thứ thuốc nữa,
khắp ba kỳ Trung Nam Bắc đều
biết tiếng là thuốc lậu n. 3 giá 1p.50
thuốc dương mai n. 6 giá 2p.00.
Hai thứ thuốc này đã được thiên hạ
lặng cho bản phòng chủ nhân cái
danh hiệu «Vua thuốc lậu».

Các hiệu đại lý: Hải-phong Hương
Hát Thứ Diêm, 92 Boulevard Bonnal.
— Nam định Ich Sinh Đường 190
phố Khách. — Vinh M. Lê đình Mai,
n. 3 Yên miếu sau đền Hoi
quần. — Tuyên quang hiệu thợ may
Lương viết Tư 6, Rue Xuân hòa. —
Hanoi Kim đức Giang, 83 phố hàng
Bồ.

MỘNG - LƯƠNG - ĐƯỜNG

Pharmacie et médecin

N° 80 Rue Daingai — SOCTRANG

Bồn đường bán đủ các món thuốc sống, thuốc chín,
có trữ bán các thứ đơn cao, hườn, tán của các nhà
thuốc có danh trong cõi Á-đông, và trong tiệm sẵn có
thầy danh y coi mạch hốt thuốc cho tiện quý vị trong
lúc cần dùng.

Bồn đường có chế hườn thuốc Thiên-Thời, trị bệnh
lạ mửa, hườn thuốc này cho khắp mọi nơi, dùng dầu
mạnh đó, gần xa đều có lời xưng tụng. Thuốc này để
cho không, chứ không phải bán chác chỉ mà hồng
chước ngót. Nếu ai có bệnh cần kíp, bất luận kẻ quen
người lạ, hỏi đến thì lời cho liền còn ở xa, xin viết thư
để chỗ ở cho biết, tôi gửi tới liền, sở phí tôi chịu.

Người Nam xin hãy giúp người nước Nam.

Hiện chúng tôi có bán đủ đồ tạp hóa và hàng, tơ, lụa,
nhất là đồ ăn mặc theo kim-thời như: Faux-cola, Régates,
Chemises, Pyjamas, Giầy, vở, nón văn vân, đủ hạng.

Làm Đại-lý nhiều hãng lớn ở Saigon và ở Hanoi bán xe
máy và đồ phụ tùng nhiều kiểu đẹp đẽ và chất giá phải chăng.
Làm Đại-lý cho hãng Etablissements Indophono ở Hanoi (Agence
Sud Annam) bán máy hát và đĩa hát cái-pour le lượng hiệu
Stictor và Odéon (con chó nghe tiếng hát trong máy mà biết
tiếng của chủ nó là một, thứ đĩa rất hay có tiếng mà đồng-bào
ta ưa dùng bấy lâu nay. Lại có trữ bán sức gỗ củi thà, Tạp-Mộc
và Danh-Mộc) ở xa, ai có cần dùng đều xin cứ viết thư
thương nghị, chúng tôi sẵn lòng hồi âm lập tức.

Nay kính

Bazar "LA CONFIANCE" DIT TIN-THÀNH
(Annam) Nhattrang
ĐÀNG-LONG-CHÁU, Directeur

TÂN-LỢI

TAILLEUR

120, Rue d'Espagne SAIGON

Máy đồ tây phục, theo kiểu kim thời, đã khéo lại mau,
laine nỉ đủ thứ.

MỘNG LƯƠNG THƠ QUÁN

VƯƠNG-GIA-BẬT

(ANNAM) (NHATTRANG)
Bán đủ các sách quốc văn xuất bản tại Nam Bắc Kỳ.
Bán các thứ đồ dùng ở các nhà trường: Giầy, vở, bút, mực, tranh quốc ngữ v. v.
Đại-lý các nhà Báo: L'annam, L'Echo-Annamite, La Tribune Indochinoise,
Đông Pháp Thời Báo, Nhật Tân Báo, Thực nghiệp Dân Báo, Tiếng Dân Báo,
Rạng Đông Tạp Chí, v.v. v.v.

Đại-lý cho nhà thuốc Việt Nam Vô-Dịch Dân Dược-phòng ở GOCÔNG.
Bán hườn và bán lẻ, các thứ vải nội-hóa, và các đồ nội hóa và tạp hóa,
Có cho thuê đủ các thứ truyện Quốc ngữ.

VƯƠNG-GIA-NGẠI

DIT HƯU-ANH

DESSINATEUR PHOTOGRAPHE & HORLOGER

ANNAM NHATTRANG

Buôn bán tạp-hóa

CÓ THU các thứ vải nội hóa (may áo-phu và
Nà-phục)

Hàng tơ trắng và đen (lụa, tuyến, lãnh, đai, dĩa
etc.) của mấy nhà kỹ-nghệ Trung-kỳ dệt ra, rất tốt
và rất bền. Bán cả cho các nhà buôn ở xa, mua
buôn, giá rất rẻ.

CÓ THU bán si và bán si Trá Annam chế ở hiệu
Hương-long, nhân Trung-trúc nữ vương ở nước rất
ngon, và lý nước, nhất là rất mát tại địa phương; và
siêu gói tất cả cho bà thà, trông rất đẹp.

CÓ LÀM Đại-lý bán si và bán si đủ các thứ từ
tức tới Fine, từ cơ-sơn, tới tơ, tới da, hườn, régates,
đá mầu.

Còn một nhà kỹ-nghệ người Annam
ở Nam-kỳ là ông Lê-văn-Thế (đi học nghệ dệt bên
Thượng-Hải năm năm hiện ở đây) đã may dệt ở
tại Sài-gòn, dệt ra các thứ rất đẹp, rất bền,
không kém gì tới của mấy nhà kỹ-nghệ khác của bên
Pháo, bên Tàu làm ra tiêu thụ trong xứ ta, bấy lâu.

Xin đồng-bào xa gần, cũng các nhà buôn bán
sẵn lòng chiếu cố.

Ngài nào muốn hỏi mẫu hàng, cũng thương lượng
giá cả, xin viết thư «hay» Chúng tôi sẽ gửi thư
đáp.

CHỖ NÀY CHO THUÊ

Chỗ này cho thuê